

VENDIM
Nr. 87, datë 26.12.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:
Bashkim Dedjakryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha,	anëtar i	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 5.10.2017 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 46 Akti, që u përket palëve:

KËRKUESI: Bardhyl Ibra

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mosgjyqimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm ligjor nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; nenet 71 e vijuese, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e kërkuarit, që kërkonte pranimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuari Bardhyl Ibra i është drejtuar më parë Gjykatës Kushtetuese me kërkesë me objekt shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2010-938, datë 2.7.2010 të Kolegjit Penal Gjykatës së Lartë për mospranimin e rekursit; nr. 513, datë 24.5.2010 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, për shpalljen e moskompetencës për gjykimin e çështjes administrative penale ndaj kërkuarit. Gjithashtu, kërkuari ka pretenduar shfuqizimin e shprehjes “akti i rekursit dhe memoriet duhet të nënshkruhen nga mbrojtësit, me pasojë mospranimi”, parashikuar në nenin 435/2 të Kodit të Procedurës Penale (KPP); të shprehjes “rekursi penal të nënshkruhet nga mbrojtësi, në të kundërt ai nuk pranohet për shqyrtim në Gjykatën e Lartë”, parashikuar në vendimin unifikues nr. 5, datë 15.9.2009 të Kolegjeve të Bashkuara; të shprehjes “i pandehuri dhe palët private përfaqësohen nga mbrojtësit”, parashikuar në nenin 437/3 të KPP-së; të nenin 417 të Kodit të Procedurës Penale për të përcaktuar saktësisht kompetencën lëndore dhe tokësore.

2. Në përfundim të shqyrtimit gjyqësor lidhur me këto pretendime, Gjykata Kushtetuese, me vendimin nr. 51, datë 28.6.2011, ka vendosur shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të vendimit nr. 00-2010-938, datë 2.7.2010 të Kolegji Penal të Gjykatës së Lartë për mospranimin e rekursit dhe dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë.

II

3. Kërkuesi Bardhyl Ibra në datën 9.6.2017 i është drejtuar me kërkesë Gjykatës Kushtetuese, duke pretenduar konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosgjyqimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm ligjor nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimimin e kërkuarit

4. Gjykata vlerëson se kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, pasi parashikohet si subjekt nga nenet 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë. Për legjitimimin *ratione materiae* kërkuesi ka pretenduar konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mosgjyqimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm ligjor nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, pretendim i cili hyn në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese.

5. Gjykata Kushtetuese gjatë praktikës së saj, ka mbajtur qëndrimin se, në bazë të neneve 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, individit legjitimohet për të vënë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese, duke pretenduar cenimin e së drejtës për t'u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm gjatë zhvillimit të procesit të gjyqimit nga gjykata e zakonshme, për shkak se legjislacioni nuk parashikon, mjete të tjera juridike efektive për mbrojtjen e kësaj të drejte kushtetuese (*shih vendimin nr. 12, datë 5.3.2012 të Gjykatës Kushtetuese*). Një gjë e tillë është konstatuar edhe nga GJEDNJ-ja në vendimin e datës 23.10.2007 *Gjonboçari kundër Shqipërisë*, §.77, në të cilin është shprehur se sistemi juridik shqiptar nuk parashikonte një mjet të veçantë juridik të cilin kërkuesi mund ta kishte përdorur për riparimin e zgjatjes së tepruar të procesit. Të njëjtën gjë GJEDNJ-ja e ka konstatuar edhe në vendimin *Marini kundër Shqipërisë* të datës 7.7.2008, §.154, si dhe në vendimin *Hamzarij kundër Shqipërisë* të datës 3.2.2009, §.30. Në këtë kuptim, kërkuesi Bardhyl Ibra legjitimohet për paraqitjen e kësaj kërke.

B. Për pretendimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor për t'u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm

6. Kërkuesi ka pretenduar se i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor për shkak të mosgjyqimit të çështjes gjyqësore brenda afateve ligjore nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë.

7. Bazuar në nenin 42 të Kushtetutës kushdo, për mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave të tij kushtetues dhe ligjor ose në rastin e akuzave të ngritura kundër tij, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj. Kjo dispozitë vendos detyrimin për organizimin e sistemit ligjor në mënyrë të tillë që gjykatat të plotësojnë kërkesat e standardeve për një proces të rregullt ligjor, përfshirë këtu edhe atë të gjyqimit brenda afatit të arsyeshëm. Në këtë drejtim, gjykatat kanë për detyrë të sigurojnë që të gjitha subjektet që marrin pjesë në proces të sillen në mënyrë të tillë që të evitojnë çdo vonesë të panevojshme (*shih vendimin nr. 12, datë 5.3.2012 të Gjykatës Kushtetuese*).

8. Gjykata pretendimet e kërkuarit lidhur me tejzgjatjen e gjyqimit i shqyrton nën dritën e kritereve të përcaktuara në jurisprudencën e GJEDNJ-së, të reflektuara edhe në praktikën e saj, pra referuar rrethanave të veçanta të çështjes, duke pasur parasysh sidomos kompleksitetin e saj, sjelljen e kërkuarit, sjelljen e autoriteteve, si dhe rrezikun që passjell për kërkuesin kjo tejzgjatje.

i) Periudha e kohës që duhet marrë në konsideratë

9. Gjykata Kushtetuese i është drejtuar me kërkesë Gjykatës së Lartë për të marrë informacion për fazën e gjyqimit në të cilën ndodhet çështja, për të cilën me shkresën përcjellëse nr. 25 akti, datë 30.11.2011 është dërguar vendimi nr. 51, datë 30.11.2011 i Gjykatës Kushtetuese, duke i bashkëlidhur dhe kopjen e librit të dorëzimit të Postës Shqiptare. Gjykata e Lartë, me shkresën nr. 2533 prot., datë 21.6.2017, ka informuar se në librat e protokollit nuk gjendet asnjë informacion për hyrjen e vendimit nr. 51, datë 30.11.2011 të Gjykatës Kushtetuese.

10. Gjykata Kushtetuese, me shkresën nr. B-18 Akti, datë 22.6.2017, i është drejtuar Postës

Shqiptare për të marrë informacion lidhur me dorëzimin e zarfit nr. 25 Akti të Gjykatës Kushtetuese drejtuar Gjykatës së Lartë.

11. Posta Shqiptare, me shkresën nr. 1856/1 prot., datë 4.7.2017, ka sqaruar se afati për ruajtjen e dokumenteve për dorëzimin e objekteve është 2 vjet. Në këto kushte është i pamundur konfirmimi i dorëzimit të zarfit nr. 25 Akti i vitit 2011 të Gjykatës Kushtetuese.

12. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se në çështjen konkrete në konsideratë do të merret data 17.12.2011 kur vendimi i Gjykatës Kushtetuese është botuar në Fletoren Zyrtare.

ii) Komplexiteti i çështjes

13. Nga materialet e çështjes konkrete rezulton se Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, me vendimin nr. 266, datë 13.6.2008, ka vendosur deklarinim fajtor të kërkuarit për kryerjen e veprës penale “Përvetësimi i titullit apo detyrës shtetërore”, parashikuar nga neni 246/2 i K.P-së dhe dënimin e tij me 1 vit burgim. Në aplikim të nenit 59 të Kodit Penal ekzekutimi i vendimit me burgim është pezulluar për një afat prej 3 vjetësh, si dhe për një afat për 3 vjetësh i është hequr e drejta për të ushtruar veprimtari që kanë të bëjnë me profesionin e ndërmjetësit. Kundër këtij vendimi kërkuar ka paraqitur ankim dhe Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 10-2010-129 (47), datë 16.2.2010, ka vendosur mospranimin e ankimit, pasi ishte paraqitur jashtë afatit ligjor. Në dosjen gjyqësore rezulton se në datën 12.3.2010 kërkuar ka depozituar në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Elbasan rekursin kundër vendimit nr. 10-2010-129 (47), datë 16.2.2010 lidhur me themelin e çështjes, por nuk rezulton asnjë vendim i Gjykatës së Lartë për shqyrtimin e rekursit.

14. Kërkuar ka paraqitur kërkesë në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Elbasan me objekt pezullimin e ekzekutimit të vendimit gjyqësor. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan me vendimin nr. 513, datë 24.5.2010, ka vendosur shpalljen e moskompetencës dhe dërgimin e çështjes Gjykatës së Lartë. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2010-938, datë 2.7.2010, ka vendosur mospranimin e rekursit. Ndaj këtij vendimi kërkuar ka paraqitur kërkesë në Gjykatën Kushtetuese, e cila, me vendimin nr. 51, datë 30.11.2011, ka vendosur shpalljen si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2010-938, datë 2.7.2010 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë dhe kthimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

15. Gjykata vlerëson se rrethanat e çështjes janë krejtësisht të qarta dhe nuk i japin rastit natyrë komplekse. Zgjatja në kohë e kësaj çështjeje ka ardhur si rezultat mosfunksionimit të administratës gjyqësore, duke mos u justifikuar mosregjistrimi i çështjes dhe zgjatja e procesit për një periudhë kohore 6-vjeçare.

iii) Për sa i përket sjelljes së kërkuarit

16. Gjykata vëren se referuar kronologjisë së seancave, kërkuar ka shfaqur interes të vazhdueshëm pranë Gjykatës së Lartë për fazën në të cilën ndodhej shqyrtimi i çështjes.

iv) Për sa u përket sjelljes së autoriteteve publike

17. Nga materialet e ndodhura në dosje dhe komunikimi i vazhdueshëm me Gjykatën e Lartë rezulton se vendimi i Gjykatës Kushtetuese për rishqyrtimin e çështjes nuk është regjistruar, për këtë arsye çështja nuk është marrë në shqyrtim.

18. Konkretisht, nga dosja gjyqësore rezulton se në datën 21.9.2010 Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan i ka dërguar Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Elbasan vendimin penal nr. 513, datë 24.5.2010. Me shkresën e datës 29.9.2010, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan i ka dërguar Gjykatës së Lartë dosjen penale me objekt pezullimin e ekzekutimit të vendimit gjyqësor. Me shkresën e datës 25.10.2010 Gjykata e Lartë i ka kthyer dosjen Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan. Kjo e fundit, me shkresën e datës 3.11.2010, ia ka dërguar dosjen penale përsëri Gjykatës së Lartë, pasi sipas saj kërkuar ka bërë rekurs, por në dispozitivin e vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan është vendosur dërgimi i akteve Gjykatës së Lartë. Për nevoja të shqyrtimit të çështjes është kërkuar nga Gjykata Kushtetuese dosja gjyqësore, e cila, me shkresën nr. 326/1 prot., datë 13.7.2017, është vënë

në dispozicion nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan.

19. Gjykata Kushtetuese, me shkresën nr. B-18 akti, datë 13.6.2017, ka informuar Gjykatën e Lartë se vendimi nr. 51, datë 30.11.2011 i është dërguar me shkresën përcjellëse nr. 25 akti, datë 30.11.2011, duke i bashkëlidhur kopjen e librit të dorëzimit të Postës Shqiptare. Me shkresën nr. 2533/1 prot., datë 21.6.2017, Gjykata e Lartë ka informuar se lidhur me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nuk është gjendur asnjë informacion në librat përkatës të protokollit të Gjykatës së Lartë. Ndërsa me shkresën nr. 12.9.2017 ka kërkuar vënien në dispozicion të vendimit nr. 51, datë 30.11.2011 të Gjykatës Kushtetuese, në mënyrë që të procedohet me regjistrimin e çështjes.

20. Gjykata thekson se bazuar në nenin 132 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe nenin 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar vendimet e Gjykatës Kushtetuese janë përfundimtare dhe kanë fuqi detyruese të përgjithshme. Vendimet e Gjykatës Kushtetuese hyjnë në fuqi ditën e publikimit në Fletoren Zyrtare, proces i cili prezumon marrjen dijeni për vendimin nga institucioni dhe zbatimin i tij, për më tepër kur objekt janë ankesat e individëve që kanë çuar në shfuqizimin e vendimeve të gjykatave.

21. Në këtë drejtim, Gjykata ka theksuar se neni 42 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, si dhe neni 6 i KEDNJ-së vendosin detyrimin për organizimin e sistemit ligjor të vendit në mënyrë të tillë që gjykatat të plotësojnë kërkesat e standardeve për një proces të rregull ligjor, përfshirë këtu dhe atë të gjyqimit brenda afatit të arsyeshëm. Në këtë drejtim, gjykatat kanë për detyrë të sigurojnë që të gjitha subjektet që marrin pjesë në proces të sillen në mënyrë që të evitojnë çdo vonesë të panevojshme.

22. Në përfundim, Gjykata vlerëson se kërkuar Bardhyl Ibra i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosshqyrtimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm nga Gjykata e Lartë.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/1/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijuese, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës
- Konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si pasojë e mosgjyqimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo

Anëtar kundër: Altina Xhoxhaj